

ALCATRAZ

•VERZUS•

RÁD ROZTRIEŠTENÝCH SKLÍČOK

ŠTVRTÝ DIEL

**BRANDON
SANDERSON**

ILUSTROVALA HAYLEY LAZO

BRANDON SANDERSON

je autorom týchto kníh:

séria *Ritmatik*

RITMATIK

séria *Pomstitelia*

METALURG

PYRO

KATASTROFA

séria *Medzi hviezdami*

KADETI

PILOTI

KYTONICI

NEZLOMNÍ

séria *Alcatraz*

ALCATRAZ VERZUS DIABOLSKÍ KNIHOVNÍCI

ALCATRAZ VERZUS RÁD PISÁROVÝCH KOSTÍ

ALCATRAZ VERZUS RYTIERI Z KRIŠTÁLIE

ALCATRAZ VERZUS RÁD ROZTRIEŠTENÝCH SKLÍČOK

**BRANDON
SANDERSON**

ILUSTROVALA HAYLEY LAZO

slovart

Copyright © 2007 by Dragonsteel, LLC
Illustrations copyright © 2016 by Dragonsteel, LLC
Illustrations by Hayley Lazo
Translation © Milica Nováková 2024
Slovak edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2025

ISBN 978-80-556-6846-8

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto knihy sa nesmie reprodukovat
ani šíriť v nijakej forme ani nijakými prostriedkami, či už elektronickými,
alebo mechanickými, vo forme fotokópií či nahrávok, respektíve
prostredníctvom súčasného alebo budúceho informačného systému
a podobne bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

Z anglického originálu
Brandon Sanderson: Alcatraz vs. The Evil Librarians,
Book 4: The Shattered Lens, ktorý vyšiel vo vydavateľstve
Tom Doherty Associates, LLC, New York 2016,
preložila Milica Nováková.
Zodpovedná redaktorka Dáša Jajcayová
Editorka Dana Brežňanová
Vydalo Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,
Bojnická 10, 831 04 Bratislava, v roku 2025.
Sadzba Alias Press, s. r. o., Bratislava
Tlač FINIDR, s. r. o., Český Těšín

Cena uvedená na obálke knihy je nezáväzným
odporúčením pre konečných predajcov.

10 9 8 7 6 5 4 3 2 1
www.slovart.sk
pobox@slovart.sk

*Petrovi Ahlstromovi,
ktorý je nielen dobrý priateľ a úžasný človek,
ale čítal moje knihy už vtedy, keď boli ešte hrozné,
a doteraz robí, čo sa dá, aby také neboli znova.
Nevypočítateľný, neprehliadnuteľný, neporaziteľný.
Nenahraditeľný.*

Predslov autora

Som idiot.

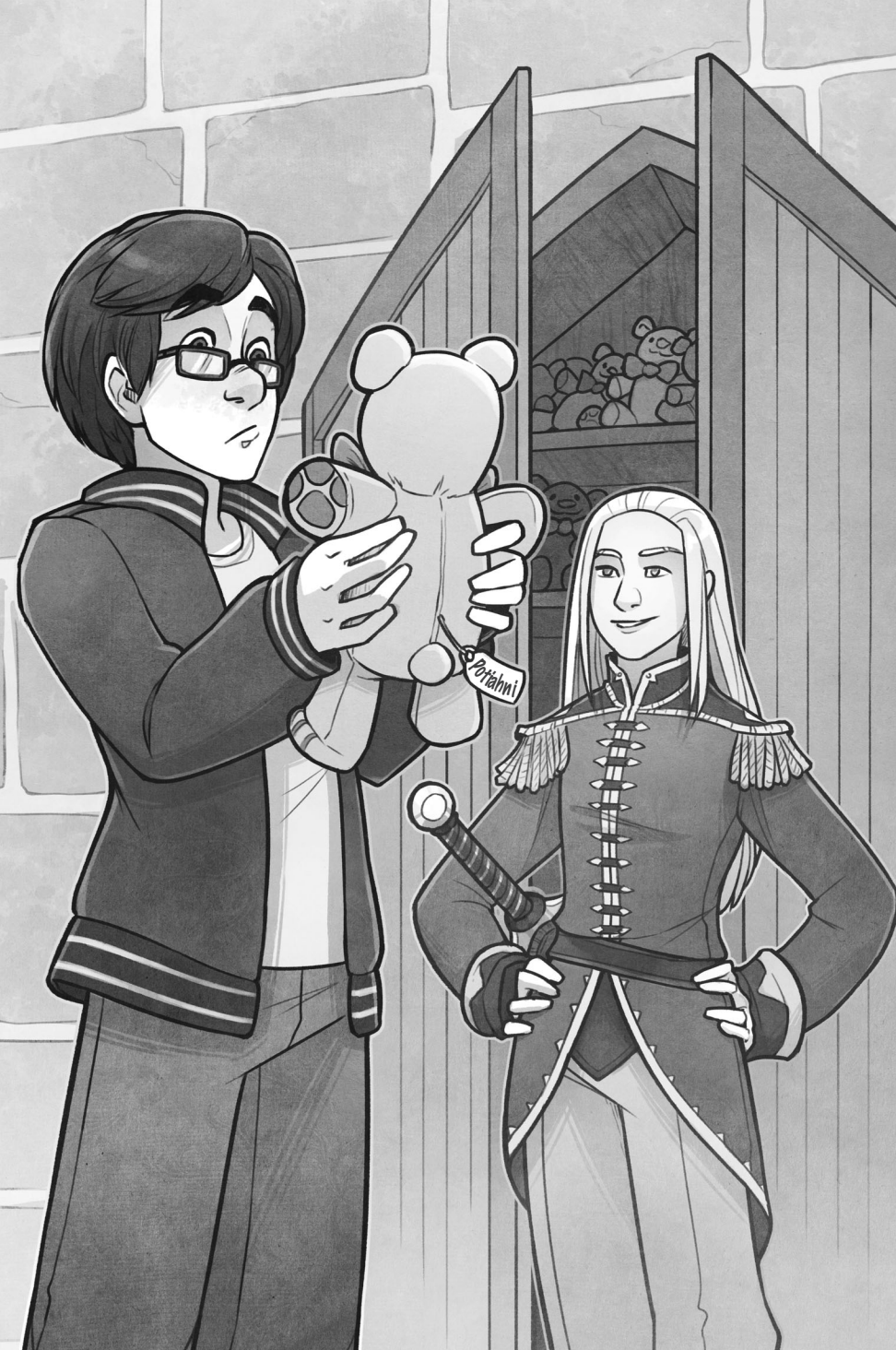
Ak ste čítali predchádzajúce diely mojej autobiografie, nie je to pre vás žiadna novinka. Ak ste ich náhodou nečítali, netrápte sa. Prídete na to. Napokon, nič v tejto knihe vám nebude dávať zmysel. Budete zmätení, aký je rozdiel medzi Slobodnými kráľovstvami a Tíšinou. Asi sa budete pýtať, prečo stále predstieram, že moje okuliare sú magické. Zaskočí vás plejáda bláznivých postáv.

(Keď sa nad tým zamyslím, tieto veci vás asi budú trápiť, aj ak ste začali od začiatku. Moje knihy nedávajú veľmi zmysel. Veď si predstavte, že by ste to všetko zažili. Až potom by ste zistili, čo znamená byť v šoku.)

Takže, ako som už hovoril, ak ste nečítali prvé tri knihy, kašlite na to. Tento diel bude pre vás ešte nezmyselnejší a presne o to mi ide. Na úvod mi len dovoľte povedať toto: Volám sa Alcatraz Smedry, moje nadanie je kaziť veci a som hlúpi. Taký hlúpi, že to ani neviem správne napísať.

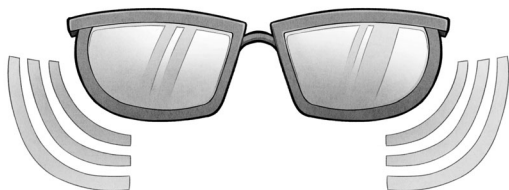
Toto je môj príbeh. Teda, štvrtá časť. Inak známa aj ako „tá časť, kde sa všetko pokazí a Alcatraz si dá syrový sendvič“.

Príjemné čítanie.

Kapitola

2

A tak som tam stál s ružovým plyšovým medvedíkom v ruke. Mal červeného motýlika a milo, očarujúco medvedíkovsky sa usmieval. A tikal.

„Čo teraz?“ spýtal som sa.

„Teraz ho hoď, ty idiot!“ naliehala Bastila.

Zamračil som sa, no šmaril som ho cez otvorené okno do malej miestnosti plnej piesku. O sekundu vybuchol a tlaková vlna ma vyhodila do vzduchu. Letel som dozadu a vrazil do steny.

S krsom bolesti som skĺzol a spadol na chrbát. Zažmurkal som, snažil som sa zaostriť. Kusy omietky – taký ten druh, čo používajú na strop, len aby pri explóziách apokalypticky opadol – odpadávali a apokalypticky padali na zem. Jeden ma trafil do čela.

„Au!“ Ležal som tam, civel do stropu a sťažka dychčal.
„Bastila, ten medvedík práve vybuchol?“

„Áno,“ prešla ku mne a zhora na mňa hľadela. Mala sivomodrú vojenskú uniformu a dlhé strieborné vlasy rozpustené. Na opasku jej viselo puzdro, z ktorého trčala veľká rukoväť. Tam sa skrýval krištínsky meč – hoci puzdro bolo dlhé len asi tridsať centimetrov, keď meč vytasila, bol normálnej dĺžky.

„Okej. Jasné. A *prečo* ten medvedík vybuchol?“

„Pretože si vytiahol poistku, pako. Čo iné si čakal?“

Zastonal som a posadil sa. Miestnosť – v Nalhallskom kráľovskom testovacom stredisku zbraní – bola biela a sterilná. V stene, pri ktorej som stál, bolo otvorené okno do výbuchovej zóny plnej piesku. Neboli tam žiadne iné okná ani nábytok okrem skriniek po našej pravej ruke.

„Čo som čakal?“ zopakoval som otázku. „Že zahrá melódiu? Povie ‚mama‘? Tam, odkiaľ pochádzam, medvedíky nevybuchujú.“

„Tam, odkiaľ pochádzaš, ste v mnohých veciach spiatčnícki. Stavím sa, že ani vaše pudlíky nevybuchujú.“

„Nevybuchujú.“

„Škoda.“

„Vieš čo, vybuchujúce pudle by *boli* super. Ale vybuchujúce medvedíky? Veď to je nebezpečné!“

„Ale čoby.“

„Bastila, sú *pre deti!*“

„Veď práve. Aby sa mohli brániť, nie?“ prevrátila oči a prešla naspäť k oknu do miestnosti s pieskom. Nespýtala sa, či som v poriadku. Videla, že dýcham, a to jej stačilo.

• Alcatraz verzus Rád roztrieštených sklíčok •

Asi ste si všimli, že toto je druhá kapitola. Možno sa pýtate, kam sa podela prvá. Ukázalo sa, že som ju – keďže som pako – stratil. Netrápte sa, aj tak bola trochu nudná. Teda až na tie hovoriace lamy.

Pozviechal som sa.

„Ak by ťa to zaujímalo...“

„Nezaujímá.“

„... som v pohode.“

„Jasám.“

Zamračil som sa a podišiel k nej.

„Lezie ti niečo na nervy, Bastila?“

„Okrem teba?“

„Ja ti *vždy* leziem na nervy. A ty si vždy trochu uhundraná. Ale dnes si vyslovene protivná.“

Pozrela sa na mňa s rukami prekríženými na prsiach. Jej výraz trochu zmäkol.

„Hej.“

Nadvihol som obočie.

„Proste nerada prehrávam.“

„Prehrávaš? Bastila, získala si späť svoje miesto medzi rytiermi, odhalila si – a porazila – zradcu vo vašom ráde a zabránila si knihovníkom uniesť alebo zabiť Radu kráľov. Ak je toto ,prehra‘, tak to slovo chápeš naozaj čudne.“

„Čudnejšie, ako ty vyzeráš?“

„Bastila,“ napomenul som ju prísne.

Vzdychla si a oprela sa o podokenicu.

„Tá, ktorej meno sa nevyslovuje, ušla, tvoja matka ušla aj s tou knihou v zabudnutom jazyku a – teraz, keď sa už neskrývajú za podpisovanie zmluvy – knihovníci útočia na Moku všetkými prostriedkami.“

„Urobila si, čo sa dalo. *Ja* som urobil, čo sa dalo. Je čas nechať aj ostatných, aby sa zapojili.“

Nezatvárila sa práve šťastne.

„Tak fajn. Vráťme sa k tréningu s výbušnami.“ Chcela, aby som bol pripravený pre prípad, že by vojna zasiahla aj Nalhallu. Nebolo to pravdepodobné, ale moja nevedomosť, pokiaľ išlo o dôležité veci – ako napríklad vybuchujúce medvedíky –, Bastilu odjakživa privádzala do zúfalstva.

Áno, uvedomujem si, že mnohí z vás sú rovnako nevedomí. Presne preto som pripravil šikovnú príručku, ktorá vám vysvetlí všetko, čo potrebujete vedieť a mať v hlave o mojej autobiografii, aby vás nič v tejto knihe neprekvapilo. Príručku nájdete v prvej kapitole, nech sa k nej môžete kedykoľvek vrátiť. Taký som ja zlatý chlapec. Trošku tupý, ale zlatý.

Bastila otvorila jednu zo skriniek na stene a vytiahla ďalšieho malého ružového medvedíka. Keď som k nej prešiel, vrazila mi ho do rúk. Na boku mal rozkošnú visačku s nápisom *Potiahni*.

Nervózne som ho uchopil.

„Buď ku mne úprimná. Prečo robíte granáty, ktoré vyzerajú ako medvedíky? To nie je na ochranu detí.“

„Ako sa cítiš, keď ho vidíš?“

Mykol som plecami.

„Je zlatý. Takým nebezpečným, ničivým spôsobom.“
Trochu ako Bastila, napadlo mi. „Pri pohľade naňho sa mi chce usmiať. No potom chcem s krikom utiecť, pretože viem, že v skutočnosti to je granát.“

„Presne,“ súhlasila Bastila, vzala mi medvedíka a vytiahla visačku – poistku. Vyhodila ju von oknom. „Ak vyrábaš zbrane, čo aj vyzerajú ako zbrane, všetci vedia, že majú zdrhať! Takto knihovníkov zmätieš.“

„To je choré. Nemal by som sa kryť alebo niečo?“

„Budeš v pohode.“

Aha, takže tento bol len atrapa.

V tej chvíli granát za oknom vybuchol. Ďalšia tlaková vlna ma hodila o stenu. So zastonaním som do nej vrazil a na hlavu mi padol ďalší kus omietky. Tentoraz sa mi podarilo pristáť na kolenách.

Zvláštne bolo, že som sa cítil podivuhodne nezranený, hoci ma výbuch hodil o stenu. Vlastne... ani jeden z tých výbuchov mi veľmi neublížil.

„Ružové medvedíky,“ začala Bastila, „sú tlakové granáty. Spôsobia tlakovú vlnu, ktorá odhodí ľudí aj veci, ale nikomu neublížia.“

„Naozaj? Ako to funguje?“ Vrátil som sa zase k nej.

„Vyzerám ako odborník na výbušniny?“

Zamyslel som sa. S tým divým pohľadom a nebezpečným výrazom...

„Odpoveď je nie, Smedry,“ odsekla sucho. „Neviem, ako tieto veci fungujú. Som len vojačka.“

Zdvihla modrého medvedíka, vytiahla poistku a hodila ho cez okno. Chytil som sa okna a pripravil sa na tlakovú vlnu. Tentoraz však medvedík-granát vydal len akýsi pritlmený zvuk. Piesok v dopadovej miestnosti sa začal čudne hromadiť a zrazu ma vtiahlo cez okno do vedľajšej miestnosti.

Zaskučal som a dopadol tvárou do piesku.

„A toto,“ ozvala sa Bastila zozadu, „je *podtlakový* granát. Vybuchne opačne a všetko k sebe pritiahne – namiesto toho, aby to odhodil preč.“

„Mmmm, hmm mmmm gmmmmng,“ dostal som zo seba, keďže som mal hlavu zarytú v piesku. Chcel by som poznamenať, že piesok nechutí ktovieako. Dokonca ani s kečupom.

Vyhrabal som sa z piesku, ľahol si na chrbát a napravil si okulátorské okuliare. Za oknom stála Bastila s prekríženými rukami a úsmevom. Nič jej nezlepší náladu viac, ako keď nejakého Smedryho podtlak vtiahne cez okno a švacne do piesku.

„Ale to nie je možné!“ namietol som. „Granát, ktorý vybuchuje *opačne*?“

Znovu prevrátila oči.

„Už si v Nalhalle niekoľko mesiacov, Smedry. Nemal by si prestať predstierať, že ťa všetko prekvapuje alebo mätie?“

„No.... ehm...“ Nepredstieral som to. Vyrastal som v Tíšine, knihovníci ma vytrénovali, aby som odmietal všetko, čo bolo... no, príliš čudné. Ale v Nalhalle – meste zámkov – bolo čudné úplne všetko. Bolo ťažké nenechať sa tým prevalcovať.

„Aj tak si myslím, že granát by nemal vybuchnúť *do vnútra*,“ zahundral som a, oprašujúc sa od piesku, som prešiel k oknu. „Ako je to vôbec zostrojené?“

„Možno použijú tie isté veci ako na normálny granát, ale poukladajú ich tam opačne?“

„No... nemyslím, že to tak funguje, Bastila.“

Pokrčila plecami a vybrala ďalšieho medvedíka. Fialového. Chystala sa vytiahnuť poistku.

„Počkaj!“ Neohrabane som preliezol cez okno. „Tentoraz mi najprv povedz, čo robí.“

„Tak to nebude žiadna zábava.“

Skepticky som nadvihol jedno obočie.

„Tento je neškodný. Predmetopožírací granát. Odparí všetko neživé v okolí. Skaly, odumreté drevo, vlákna, sklo, kov. Všetko zmizne. Ale živé veci, rastliny, zvieratá, ľudia – sú v bezpečí. Proti oživenčatám to funguje priam zázračne.“

Pozrel som sa na fialového medvedíka. Oživenčatá boli objekty umelo oživené mágiou temných okulátorov. Raz som bojoval proti dvom stvoreným z ľúbostných románov.

„To by mohlo byť užitočné.“

„Hej,“ prisvedčila. „Funguje to aj na knihovníkov. Ak sa na teba poženie skupina s tými ich zbraňami, odparíš zbrane, hoci im sa nič nestane.“

„A čo ich oblečenie?“

„Zmizne.“

Poľahčoval som medvedíka a zvažoval drobnú odplatu za to, že ma pred chvíľou vcuclo cez okno.

„Takže mi chceš povedať, že ak by som to hodil po tebe...“

„... tak ti rozkopem ksicht?“ doplnila sucho. „Áno. A potom ťa pricvaknem k múru vysokého zámku a nad hlavu ti napíšem *Potrava pre draky*.“

„Jasné. Ehm... prečo ho radšej neodložíme?“

„Áno, výborný nápad,“ vzala mi ho a napchala späť do skrinky.

„Takže... všimol som si, že žiadne z tých granátov neboli naozaj, no, *smrtiace*.“

„Jasné, že nie. Za čo nás máš? Za barbarov?“

„Samozrejme, že nie. Ale ste vo *vojne*.“

„Vojna nie je dôvod, aby si ľuďom *ubližoval*.“

Poškrabal som sa na hlave.

„Myslel som, že vo vojne ide o to, aby si ľuďom *ubližila*.“

„Tak rozmýšľajú knihovníci.“ Prižmúrila oči. „Necivilizovane...“ zaváhala. „Hoci aj oni teraz používajú veľa zbraní, ktoré nie sú smrtiace. Veď uvidíš, ak vojna náhodou zasiahne aj nás.“

„Tak dobre... ale tebe vôbec nevadí, že *mne* občas ublížiš.“

„Ty si Smedry. To je iné. Chceš spoznať aj zvyšok granátov alebo nie?“

• Alcatraz verzus Rád roztrieštených sklíčok •

„To závisí od toho, čo mi spravia.“

Premerala si ma, čosi si zamrmlala a otočila sa mi chrbtom.

Zažmurkal som. Už som si zvykol na jej náladovosť, ale toto bolo netypické ešte aj pre ňu.

„Bastila?“

Prešla na druhú stranu miestnosti a poklopala po časti sklenej steny, čím ju zmenila na priehľadnú. Kráľovské zariadenie na testovanie zbraní bol vysoký zámok s mnohými vežami na okraji Nalhally. Naša poloha nám poskytovala krásny výhľad na hlavné mesto.

„Bastila?“ podišiel som k nej.

„Nemala by som byť k tebe taká protivná.“

„A ako by si ku mne *mala* byť protivná?“

„Vôbec. Prepáč, Alcatraz.“

Zažmurkal som. Ospravedlnenie od *Bastily*?

„Teba fakt šťve tá vojna, však? Mokia?“

„Hej. Keby sa dalo urobiť viac. Keby sme my mohli urobiť viac.“

S pochopením som prikývol. Môj únik z Tíšiny sa premenil na záchranu otca z Alexandrijskej knižnice a následne nás to vtiahlo do plánu zabrániť podpisu zmluvy s knihovníkmi. Teraz sa veci konečne utíšili. Asi nebolo žiadnym prekvapením, že iní ľudia – ľudia s väčšími skúsenosťami ako ja s Bastilou – prebrali tie najdôležitejšie úlohy. Ja som bol Smedry a ona bola rytierka z Krištálie, ale obaja sme mali trinásť rokov. Ešte aj v Slobodných

kráľovstvách – kde ľudia veku nepripisujú až takú dôležitosť – to už niečo znamenalo.

Bastilin výcvik umelo urýchlili a rytiersky stupeň získala veľmi mladá. Ostatní z jej rádu čakali, že bude veľa trénovať a cvičiť, aby dohnala zameškané. Každý deň trávila pol dňa plnením svojich povinností v Krištálii.

Ja v Nalhalle som sa hlavne učil. Našťastie to bolo *oveľa* zaujímavejšie ako klasická škola. Trénoval som, aby som dokázal používať rôzne druhy okuliarov, viesť vyjednávania a používať zbrane bežné v Slobodných kráľovstvách. Byť Smedry – ako som zisťoval – znamenalo byť niečím medzi tajným agentom, členom špeciálnej jednotky, diplomatom, generálom a ochutnávačom syra.

Nebudem klamať. Bolo to absolútne špicové. Namiesto toho, aby som sedel na zadku a celý deň písal seminárky na biológiu alebo počúval pána Laytona ospevovať úžasné vlastnosti kvadratických rovníc, som hádzal granáty vyzerajúce ako plyšové medvedíky a skákal z budov. Zo začiatku to bola fakt zábava.

Tak dobre, CELÝ ČAS to bola zábava.

Ale niečo mi chýbalo. Predtým, hoci som sa len potácal bez toho, aby som vedel, čo presne robím, sme boli súčasťou dôležitých udalostí. Teraz sme boli len... no, decká. A to bola otrava.

„Niečo sa musí stať,“ povedal som. „Niečo vzrušujúce.“ Nedočkavo sme hľadeli cez okno.

• **Alcatraz verzus Rád roztrieštených sklíčok** •

Okolo preletel modrý vtáčik. No nevybuchol. Dokonca to ani nebol tajný knihovnícky nindža vtáčik. Vlastne, napriek môjmu teatrálnemu vyhláseniu sa nič zaujímavé nestalo. A nič zaujímavé sa nestane ani ďalšie tri kapitoly.

Prepáčte. Obávam sa, že toto bude dosť nudná kniha. Pripravte sa. To najhoršie ešte len príde.